N^ER 8.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 17 Stycznia v. s. 1830 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 8 stycznia.

N. Cesarz Jegomość, przez naywyższy dyplomat pod dniem 31 grudnia, raczył nayłaskawiey udarować orderem ś. *Alexandra Newskiego*, jenerał-porucznika, *Klingera*, w nagrodę długiey i gorliwey służby w zakładach edukacyynych i dobroczynnych pod opieką ś. p. N. Cesarzowey Maryi Feodorowny.

— Przez dyplomata naywyższe pod dniem 26 i 31 grudnia, nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Anny 1szey klassy*: rzeczywiści radcy stanu, *Kaisarow*, szambellan dworu J. C. M. dyrektor departamentu podatkow i poborow i *Fock*, zarządzaiący 3m oddziałem Kancelaryi osobistey J. C. M.

— Przez rozkaz dzienny 4 t. m. jenerał-maior artylleryi, *Sumarokow*, mianowany dowódzcą 1szey brygady artylleryi gwardyyskiey i zostaie przy J. C. W. Jenerale Felceigmistrzu. (*J. d. S. P.*)

— Przez naywyższe dyplomata 1 stycznia, nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Anny 1szey* klassy, rzeczywiści radcy stanu, gubernatorowie cywilni: *Chrapowicki*, sankt-petersburski; *Ceidler*, irkucki; *Stiepanow*, jeniseyski. (*R. I.*).

— Przez naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu pod dniem 13 grudnia r. z., po zaświadczeniu zwierzchności, o gorliwém sprawowaniu obowiązków, zwyczayni professorowie uniwersytetu wileńskiego, radcy kollegialni: Nikołay *Mianowski* i Wacław *Pelikan* na osnowie ukazow 6 sierpnia i 14 stycznia 1811 roku, nayłaskawiey wyniesieni na radców stanu. (*G. S.*)

Ukazy Rządzącego Senatu.

O nierozciąganiu postanowienia z dnia 17 czerwca 1812 roku, względem rocznego terminu w sprawach iskowych, na gubernie od Polski przyłączone.

Podług Ukazu Jego Cesarskiey Mości, Rządzący Senat na Iszym oddziale 3go Departamentu słuchali uwiadomienia Powszechnego pierwszych trzech Departamentów Zebrania, w którém iest objętą przełożona przez P. Radcę Taynego, Jego Cesarskiey Mości Sekretarza Stanu, Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, Sprawuiącego toż Ministeryum i Kawalera, Dymitra Wasilewicza *Daszkowa*, ku należytemu wypełnieniu, opinia Rady Państwa, następuiącego brzmienia: „Rada Państwa na połączonych Departamentach praw i ekonomii, oraz na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu, tak względem zapytania o działaniu w przyłączonych od Polski guberniach N a y w y ż e y potwierdzoney, w dniu 17 czerwca 1812 roku, opinii Rady Państwa, względem rocznego terminu w sprawach iskowych, iako i w stosunku do szczególnego przypadku w niey wyłożonego, rozważała: 1ód, iż gdy przyłączone od Polski gubernie, a w liczbie tych i Kiiowska, podług praw temu kraiowi udzielonych, maią oddzielny process sądowy, i gdy w tych guberniach Ukaz 5 listopada 1723 roku o formie sądu nie działa; nie może więc równie mieć mocy i postanowienie 17 czerwca 1812 roku, na znaczaiące roczny termin do zaczęcia iskow formą sądu. 2re, iż w sprawie względem ziemi, przez Radcę Stanu *Kotłubickiego* przedaney szlachcie *Drosienkom*, Ukaz Rządzącego Senatu 1819 roku do Kiiowskiego gubernialnego Rządu przepisał rozprawiać się *Drosienkom* o straty, gdzie i iak należy oddzielnie od sprawy; lecz to, nie tylko nie postanawia prowadzenia isku formą sądu, lecz owszem, podług samych słów postanowienia Senatu, odnosi ie do porządku, będącego w tym kraiu. Dla tey przyczyny Rada Państwa postanowiła: 1ód, iż iey opinia, N a y w y ż e y potwierdzona w dniu 17 czerwca 1812, względem rocznego terminu w sprawach iskowych, na gubernie od Polski przyłączone rozciągniętą być nie może, i 2re, iż wniosek Sądów Kiiowskich: Powiatowego i Głównego względem prawa *Drosienków* do isku na *Kotłubickim* dla nieprzemilczenia przez nich, na osnowie 91 artykułu rozdziału IV, Statutu Litewskiego, dawności dziesięcioletniey, iest gruntowny." Na tey opinii napisano: Cesarz Jegomość nastałą na Powszechném Zebraniu Rady Państwa opinią względem nierozciągania postanowienia 17 czerwca 1812 roku, o rocznym terminie w sprawach iskowych, na gubernie od Polski przyłączone, N a y w y ż e y potwierdzić raczył i wypełnić rozkazał. Podpisał: *Prezydent Rady Państwa, Hrabia W. Koczubey*, dnia 28 października 1829 roku. Rządzący Senat, na Powszechném Zebraniu pierwszych trzech Departamenów postanowił: o powinném wspomnianey opinii Rady Państwa, przez Jego Cesarską Mość N a y w y ż e y potwierdzoney wypełnieniu przepisać ukazami Kiiowskiemu Rządowi Gubernialnemu i Cywilnemu Departamentowi Sądu Głównego, a do Igo oddziału 3go Departamentu Senatu przesłać uwiadomienie, przyłączaiąc doń i rozporządzenie iego w tym przedmiocie, co też spełniono dnia 28 listopada 1829 roku. R o z k a z a l i: dla równiež powinnego we wszystkich innych od Polski przyłączonych guberniach wypełnienia, podług 1go punktu wyżey przytoczoney, N a y w y ż e y przez Jego Cesarską Mość potwierdzoney, opinii Rady Państwa, względem nierozciągania postanowienia 17 czerwca 1812 roku, o rocznym terminie w sprawach iskowych, na gubernie od Polski przyłączone, przepisać Rządom gubernialnym i wtórym Departamentom Sądów Głównych Gubernii: Wileńskiey, Mińskiey, Grodzieńskiey, Wołyńskiey, Podolskiey, Mohilewskiey i Witebskiey, Białostockim: Rządowi Obwodowemu i Głównemu Sądowi; N a y w y ż e y ustanowionym na sprawy Xiążąt *Radziwiłłów*, tudzież w rzeczy długow i spraw Hrabiny Konstancyi *Rzewuskiey* Kommissyom, przez ukazy drukowane; również przez ukaz uwiadomić i P. Rzeczywistego Radcę Taynego, Senatora i Kawalera, Nikołaia Nikołaiewicza *Nowosilcowa*. Dnia 28 grudnia 1829 roku. (Z 1go oddziału 3go Departamentu Senatu).

Pszczoła Północna pod napisem, R z u t o k a n a R o s s y ą w 1829 r o k u, umieściła artykuł następuiący:

Ruch iest życiem. Cały świat żyie ruchem ciał niebieskich. W świecie moralnym królestwa żyią i ruszaią się podobnie, iak planety. Trzeba iśdź na przód, lub się cofać, gdyż nieruchomość iest stanem przeciwnym naturze. Cel ruchu świateł niebieskich, wskazany przez niepoiętą mądrość, dla śmiertelnych iest niedocieczonym: wiémy atoli, dokąd zmierzaią królestwa, życia i sił pełne. Celem ich biegu w zawodzie istnienia politycznego

iest dobro człowieka, udoskonalenie bytu naszego przez cywilizacyą, mądre prawodawstwo, zabezpieczenie exystencyi przez zwycięztwa i sławę w przypadku nieprzyiacielskiego nayścia. Cóż uczyniła Rossya w tym szlachetnym wielkim zawodzie, w roku przeszłym 1829: czy postąpiła na przód? Raduymy się! Nasza Rossya ukochana, iak planeta zamieszkany rozmaitemi plemiony, ze swemi satellitami, oddzielnemi królestwy i prowincyami, szybko w tym roku pomknęła się ku wzniosłemu, szlachetnemu celowi. Rossya, ogrzewana wewnątrz promieńmi swego słońca, posłuszna iego dobroczynnemu wpływowi, zewnątrz okryła się nowym blaskiem sławy. Raduymy się!

W styczniu roku przeszłego, horyzont polityczny był powleczony chmurami. Zawistni i nieżyczliwi Rossyi, iak złowrogie ptaki, wrzeszczeli przed burzą, spragnieni krwi rossyyskiey i niesławy naszey ukochaney oyczyzny. Nasi przyiaciele, przyiaciele ludzkości, z przestrachem słuchali smutnych przepowiadań o losie Rossyi. Grożono nam niezliczonemi woysk tłuszczami, które zasłaniaiąc się, iakby tarczą, niedostępnemi *Bałkanu* i gór *Saganłuhskich* grzbietami, zbierały się pod chorągiew Mahometa, dla uderzenia na nas. Lecz Oyciec naszey wielkiey rodziny spokoynym zostawał, a my, dzieci Jego, w zupełney ku Niemu ufności, nie trwożyliśmy się naszych wrogów pogróżkami i zbroynem powstaniem. Orzeł Rossyyski, odpieraiąc ich usiłowania przez ciąg zimy, wzniosł się za pierwszym wiatru wiosennego powiewem, machnął skrzydłami, a wrogi w tył się cofnęły! Bystre rzeki, wysokie góry, gęste lasy i ciasne wąwozy, bronione przez zrozpaczonych Muzułmanów, nie wstrzymały rossyyskich woiowników na drodze do zwycięztw i sławy. W Europie Hrabia *Dybicz-Zabałkański*, w Azyi Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, bohaterowie przez Monarchę wybrani ku obronie Państwa, poprowadzili Rossyan na nieprzyiaciela, a odgłosy bębnów ruskich wkrótce się rozeszły po niedostępnych górach, powietrze napełniło się wysławianiem Monarchy Rossyyskiego po roszkosznych dolinach *Romanii* i starożytney *Kappadocyi*: chorągwie rossyyskie zatknięto na da nych wieżach *Adryanopola*, drugiey stolicy Państwa. Flotta rossyyska, zbudowana na rozkaz Mądrego Samowładzcy Wszech Rossyy, z dwóch stron zagroziła strwożonemu *Carogrodowi*. Gdzież się podziały mnogoliczne woiowniki, zebrane przez W. Wezyra w Europie, a przez Arzerumskiego Seraskierà w Azyi? Rozbite i rozproszone za pierwszém spotkaniem się pod *Kulewczą* i w śnieżnych pasmach Azyi; rozpierzchły się wychwalaiąc Rossyan waleczność na polu bitwy, a wspaniałomyślność po otrzymanych zwycięztwach! Spokoyni, zdobytych prowincyy obywatele z zadziwieniem postrzegli zwycięzców, nie sławą dumnych, nie łupu upragnionych, nie mściwych; lecz łagodnych, przeiętych miłością bliźniego, szanuiących prawa własności, poważaiących obce ustawy, życzliwych wierze przeciwney. Rossyanie, ze zwycięzkim na opornych mieczem, a z gałązką oliwną dla pokornych, weszli do obcych krain, iako dawno oczekiwani goście, zostali przyięci, iak wybawiciele. Całą zwycięzców zdobyczą były: starożytne rękopisma, rzadkie dzieła wschodnie i pomniki klassyczney tego kraiu starożytności. Ludy innego plemienia, pokonane zwycięzców wspaniałomyślnością, z głębi serca wielbiły Monarchę rossyyskiego, wespół z wiernymi Jego synami.

Osiągniętym został cel, do którego Rossya dążyła drogą torowaną zwycięztwy walecznych iey woiowników; nabyty pokóy, sławny i korzystny. Ale w tymże czasie, gdy wspaniałomyślny Oyciec Rossyi myślał o dobru rodzaiu ludzkiego; o oswobodzeniu z niewoli potomków oświecicieli świata, o zasłonieniu iedneyże z nami wiary spółplemienników od dowolnych ucisków i o darowaniu wszystkim narodom prawa wolney żeglugi na morzach, zamkniętych fanatyzmem i samowolnością; w tymże czasie wrogi i zawistniki nasze rozsiewały czernidła i Europę zastraszały żądzą panowania Rossyi, spokoyney w pośród swey wielkości. Ogłoszono pokóy: przyiaciele ludzkości po wszystkich punktach kuli ziemskiey z tryumfem go obchodzili, razem z Rossyą, przeiętą zapałem, a przekonani nieprzyiaciele nasi ze wstydem umilkli.

Lecz mądry nasz Monarcha, broniąc Rossyi i powiększaiąc iey sławę woienną, w tymże czasie, iako oyciec kochaiący swe dzieci, miał pieczą o iey pomyślności wewnętrzney. Szczególną uwagę zwrócono na oświecenie publiczne, to zrzódło wszelkiey wielkości. Wydane zostały ustawy dla gymnazyów i szkół powiatowych i parafialnych; udzielone nowe prawa Petropawłowskiey w *St. Petersburgu* szkole, która ukształciła wielu pożytecznych obywateli; założone szkoły felczerów, których niedostatek osłabiał działania naypożytecznieyszych zakładow; szkoła teatralna została na nowo urządzoną, oraz przedsięwzięto nowe i dzielne śrzodki do sposobienia artystów, maiących dopomagać tryumfowi muz rossyyskich; na nowo urządzono instytut leśny, gdzie się wychowuią urzędnicy, maiący sobie poruczoną iednę z nayważnieyszych odnóg bogactwa naszego; w prowincyach zakaukazkich założono szkoły, z których będzie się rozlewało dobroczynne światło nauk i cywilizacyi na półdzikie plemiona Azyi; w *Odessie* założony został instytut panien szlachetnych, ów to rozsadnik dobrze wychowanych małżonek i matek, od czego zawisł los całych pokoleń; do dobroczynnego zaprowadzenia w roku przeszłym, założenia szkół dla dzieci służących kancellaryynych, nie mniey dobroczynny dodatek uczyniono przez pozwolenie przyymowania do nich pensyonarzów; wydano nowe urządzenie Instytutu korpusu dróg kommunikacyi, którego celem iest sposobienie ludzi, maiących przykładać się do powszechnego rozkrzewienia naszego przemysłu; urządzono w *Moskwie* dom pracowitości dla płci żeńskiey i założono fundamenta szkoły do sposobienia zręcznych prywatnych żeglarzy. Zakład ten pożądany, wiekami przynosić będzie nader wielkie korzyści we wszystkich odnogach przemysłu i handlu, które są przedmiotem stałecznych starań rządu. W roku przeszłym przeznaczono nagrody, za postęp ogrodnictwa i leśnictwa w Rossyi południowey; pozwolono w gubernii nowogorodzkiey kopać węgle kamienne, bez opłaty akcyzy do skarbu; w *Tule* zawiązała się kompania, w celu udoskonalenia śrzodków wyrabiania cukru z buraków; ustanowiono Radę handlową ze wszystkich stanów, która ma obmyślać sposoby podniesienia przemysłu; a iako skutek wszystkich mądrych śrzodków ku obudzeniu czynności, Rossya pierwszy raz z zadowoleniem uyrzała wystawę oyczystych wyrobów w północney swey stolicy i własnemu dziwiła się bogactwu! Sprawiedliwość zawsze była pierwszą myślą Monarchy i pierwszém Jego serca życzeniem. Myśl Jego przenikła do ciemności więzień, a dobroczynna prawica nakreśliła rozkaz względem nayprędszego rozstrzygnienia spraw o więźniach. Sercem boleiąc nad nieszczęśliwymi, przepisał prawidła ku ulżeniu cierpień niemocą trapionych, a skazanych na zesłanie i względem opatrzenia wszystkich bez wyiątku ciepłą odzieżą. Prawo powinno dotykać winowayców, dla dobra ogólnego; ale serce Monarsze litnie się nad nieszczęśliwymi wszędzie, gdzie ich znayduie! Duchowieństwu greko-rossyyskiemu, buduiącemu moralny byt narodu, udzielone zostały pomoce i śrzodki ku lepszemu swych obowiązków spełnianiu, przez polepszenie iego opatrzenia. Zaszczepieniu moralności trwałe zasady położono przez zniesienie przysposobienia, tegoto źrzódła zamieszania familiy. Dla podniesienia dostoieństwa szlacheckiego i zasilenia klassy przemysłowey, zabroniono do służby przyymować ze stanu podatkowego. Zmnieyszono procenta 5 do 4ch od summ lokowanych, iżby przez to podnieść wartość maiątkow nieruchomych, a kapitały obrócić na przemysł i handel. Wiele uczyniono dla ludzkości i obyczaiów, przez przedsięwzięcie śrzodków ku poprawieniu urzędnikow niesłużących, którzy zapomnieli powinności swe-

go stanu i daią zły przykład stanom niższym; usunięto wiele nadużyć, przez określenie lat, w których mogą katolicy wstępować do zakonu; obmyślono sposoby zmnieyszenia liczby Żydów w dobrze urządzoney Kurlandyi i Inflantach: pozakładano szpitale i inne zakłady dobroczynne w *St-Petersburgu*, wzrastaiącym w ludność.

Ale na cóż wyliczać wszystkie dobrodzieystwa, zlane na nas od Tronu? Każda godzina, każda minuta drogiego życia MONARCHY naszego iest oznamionowana miłością ku Rossyi, prowadzoney przez NIEGO do naydalszey granicy oświecenia, potęgi, sławy. Czémże się wypłacimy za takie łaski? Czegoż od nas żądaią? Oto, ażebyśmy byli szczęśliwi przez pracowitość, spokoyne życie, troskliwość o własne dobro, gorliwie dopomagaiąc mądrym śrzodkom Rządu. Bądźmy wdzięcznymi: rozwińmy zdolności nasze dla dobra ogólnego, połączmy prace nasze w iedno i kochaymy Tego, Który za wszystkie Swoie trudy niczego więcey nie żąda, iak tylko szczęścia naszego! Rossya zostaie w ruchu; słońce nasze świeci iasno, i my z serdeczném rozczuleniem powtórzymy tu słowa wymównego męża, przezeń wyrzeczone do KATARZYNY W.

„Posuway że się spiesznie, o słońce nasze! posuway się olbrzymiemi krokami we wszystkich swoich zamiarach; tylko ku zachodowi życia swego nie pośpieszay: w tym albowiem przypadku, podobnie, iak Jozue, ręce i serca nasze wznioslszy ku niebu, zawołamy: stóy słońce i nie rusz się, dopóki wszystkiego, co iest przeciwne twoim wielkim zamiarom, z tryumfem nie zwyciężysz!"

FRANCYA.

Paryż dnia 5 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dziś miał Hrabia *Ofalia*, Poseł Hiszpański, zaszczyt złożyć Królowi Jmci listy, donoszące o zaślubieniu się Monarchy iego z Królewną Neapolitańską *Maryą Krystyną*.

Przyznane wynagrodzenia emigrantom, i wpisane do xięgi długu kraiowego, wynoszą 8o5 milionow 91.562 frankow kapitału, czyli 24 milionow 152.905 fr. wieczystey prowizyi.

Podaią iako pewność, pisze *dziennik handlowy*, iż trzech ministrów wyydzie z gabinetu, to iest, Panowie *Courvoisier*, *Chabrol* i *Hausez*. Mówią, iż mieysce ich zastąpią: Pan *Peyronnet* iako Kanclerz, Pan *Montbel* iako Minister skarbu, i Pan *Dudon* iako Minister morski. Ministerstwo spraw wewnętrznych ma otrzymać Pan *Berthiel*— *Gazeta Francyi* powtarza te wieści, ale ich nie zbija; czyni tylko uwagę, iż w zeszłym tygodniu sami członkowie lewey strony Izby mieli weyść do Ministeryum, iako to: Panowie *Human*, Kazimierz *Perrier*, *Sebastiani*. Cóż tedy w tak krótkim czasie mogło zniszczyć nadzieie liberalistów, i cóż powiedzą czytelnicy pism oppozycyynych, iż tak krótko po sobie przedstawiaią im sprzeczne z sobą wiadomości.

Postanowienie Królewskie wydane dnia 3o z. m. przepisnie administracyą ceł i tycze się pensyi urzędników przy niey zostaiących.

Kilku Parów podało Królowi Jmci pismo, które miało uczynić wielkie wrażenie.

Spodziewamy się wkrótce przybycia Xiążęcia *Mortemart* z *Petersburga*.

Korweta *Astrolabe* przywiozła dnia 27 z. m. do *Tulonu* listy z Lewantu, które natychmiast sztafetą posłano do *Paryża*. Admirał *de Rigny* znaydował się w *Eginie*; korpus Grecki ciągnie ku *Atenom*, a Turcy sposobią się do ustąpienia z tameczney okolicy.

Słychać, iż Pan *Pichon* uda się wkrótce do wyspy *Hayty*, z nowym traktatem handlowym między Francyą i tą Rzecząpospolitą. Ma oraz zawrzeć układ względem wynagrodzenia.

PRUSSY.

Berlin dnia 6 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

W wyższych towarzystwach naszych okazuie się wiele przychylności dla Greków, których los przyszły ma iuż bydź zawyrokowanym na londyńskich naradach. Wprawdzie rozstrzygnienie powinno tylko bydź uważane za proiekt, który (iak się spodziewaią) będzie przyięty od rządu tureckiego. Mianuią iuż i monarchę, którego dotąd chcą stawić na czele rządu Greckiego. Oczekuiemy, w iakiey formie odbędzie się wezwanie iego na tron. Niektórzy ścisli monarchiści utrzymuią, iż dla zachowania prawności takowey monarchii należało radzić się woli narodu.

Oprócz prowincyy Nadreńskich zapewne żadna prowincya Królestwa Pruskiego nie odniosła przez usiłowania rządu tyle korzyści, ile Xięstwo Poznańskie. Korzystny postęp w zawodzie szkolnym niedawno ogłoszono w Gazecie Pruskiey. Polski ięzyk wszędzie iest albo organem, albo przedmiotem nauki.

Ogłoszono tu nowe pismo czasowe, które ma pod względem naukowym rozbierać prawodawstwo Pruskie. Jak wiadomo, taki rozbiór proiektowany był niedawno przez zwierzchność. Lubo by to było zawcześnie wnioskować o tak daleko sięgaiącey pracy, przecież nie można zaprzeczyć, że cały ten zamysł iest iak naydogodniey rozważony.

HISZPANIA.

Madryt dnia 22 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Kiedy stosunki między obudwoma rodzinami Królewskiemi są nayprzyiemnieysze, Ministrowie tych Mocarstw są względem siebie bardzo oziębli, a Neapolitańskim szczególnie zaczyna się iuż przykrzyć. Słychać, iż Królestwo Ichmość Neapolitańscy nie zabawią tak długo w *Madrycie*, iak z początku mniemano.

O amnestyi nic iuż nie słychać. Monarcha pozwolił tylko 15 członkom dawney municypalności miasta *Madrytu* wrócić do Hiszpanii, ale nie mogą iuż żadnych publicznych urzędów piastować.

Niedawno przybył tu bogaty bankier paryzki P. *Michel* młódszy, który iest w ścisłey przyiaźni z Hrabią *Roy*; przywiozł on z sobą 20 milionow realow, w zamiarze zawarcia z rządem hiszpańskim ugody o pożyczkę, którą iuż proponował Panu *Balasteros*, Ministrowi skarbu. Jednakże mówią, że Minister nie przystał na iego warunki.

— *Dnia 25* —

Król Jmć Neapolitański iest bardzo zadowolony z postawy gwardyi Hiszpańskiey, która się składa z 16,000 ludzi, iest dobrze ubrana, i odznacza się duchem roialistowskim. Uroczystości z powodu zaślubienia Monarchy naszego nie ustały ieszcze, lecz mrozy przeszkadzaią. Zapowiedziana powtórna walka byków, z przyczyny ulewy, nie mogła nastąpić.

AMERYKA.

Gazety Mexykańskie zawieraią publiczne oświadczenie Jenerała *Santa-Ana*, w którém nayuroczyściey wypiera się wszelkich zamysłów rewolucyynych, i zapewnia o swoiém zupełném posłuszeństwie dla rządu. Z tego powodu otrzymał ze wszystkich prowincyy podziękowanie od władz rządowych za wyświadczone przysługi kraiowi.

(z *G. War.*)

TURCYA.

Stambuł, dnia 10 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Firman, wydany przez W. Sułtana do *Alisz-Baszy*, teraźnieyszego wielkorządcy prowincyi Tszyrmen, mieszkaiącego w *Adryanopolu*, iest w osnowie następuiący: „Gdy pokoy między moią Wysoką Portą a Dworem Rossyyskim iest teraz zawarty, rozkaz więc wydany niedawno zalecił *Mehmedowi-Widszy*-Baszy użyć wszelkich stosownych środków, aby Mahometańskich i niemahometańskich (Raiasów) mieszkańców *Adryanopola*, i przyległych powiatów, które zrządzeniem

losu zaięte były przez nieprzyiaciela, a których mieszkańcy rozproszyli się iedni tam, drudzy owdzie, skłonić po ustąpieniu z kraiu do powrótu do domów swoich, i zaięcia się znowu zwyczaynemi czynnościami, iżby iak dawniey poświęcali się rolnictwu, przemysłowi i handlowi, oraz żyli spokoyni i kontenci pod cieniem mego Sułtańskiego Maiestatu. Nie podpada wątpliwości, iż starać się będzie działać według tego rozkazu. Doszło iednak do moiey naywyższey wiadomości, iż niektórym Raiasom osiadłym w *Adryanopolu*, tudzież w przyległych powiatach, miasteczkach i wsiach, którzy podczas woyny zawinili postępowaniem przeciwném powinności poddanych, przyszło na myśl, iż otrzymaią wyrzuty ze strony moiey Wysokiey Porty, i trwoga ich ogarnęła. Lecz iest to prawdą, iż nietylko wrota przebaczenia i moiey Sułtańskiey łaskawości są zawsze otwarte dla tych, którzy okazuią żal za dawnieysze swoie postępowanie i proszą o przebaczenie, lecz oraz, iż rząd Ottomański, ze względu zbawiennego pokoiu, który został zawarty, uważa Raiasów, o których mowa, za obiętych amnestyą. Tak więc postępowanie tych Raiasów podczas woyny, iakiekolwiek bydź mogło, zostanie zagrzebane w wieczney niepamięci. Nikt nie ma bydź pociąganym do indagacyi za dawnieysze swoie postępowanie. Pokaże się im wszystkim, że im przebaczono, i skoro trzymać się będą w obrębach uczciwości i stanu Raiasów, życzeniem moiém iest, aby moia Wysoka Porta zaymowała się zapewnieniem wszelkiemi sposobami ich spokoyności i pomyślności. Gdy Sułtańską moią wolą iest, abyście te naywyższe rozkazy i życzenia ogłosili wszystkim moim Raiasom wysokiego i niskiego stanu, mieszkaiącym w mieyscach podległych iurysdykcyi waszey, abyście ich wszystkich podług właściwego wam światła i przezorności zaspokoili, wpoili w nich zaufanie, i tak postępowali, iżby iak dawniey zaymowali się oni uprawą gruntów, lub trudnili się swoim zarobkiem i handlem, i abyście wszelkiemi sposobami usiłowali ziednać mi ich błogosławieństwa; przeto na mocy moiego Hatiszeryfu, ninieyszy rozkaz, który ma na celu potwierdzenie danych w tey mierze zaleceń, i nayściśleysze ich uskutecznienie, został wydany i wygotowany. Raiasowie w całey rozciągłości mego Państwa są dobrém poruczoném od Boga naywyższey moiey pieczy. Gdy tak iest, iakkolwiek postępowanie niektórych z nich w ciągu woyny mogło bydź przeciwne powinnościom Raiasów, przez szacunek dla zbawiennego zawartego pokoiu, żaden z nich ani teraz, ani w przyszłości nie ma bydź pociąganym do odpowiedzialności. Dopóki stale w obrębie powinności stanu Raiasów zostawać, będą, dopóty niczego złego nie maią się obawiać, ani ze strony Wysokiey moiey Porty, ani ze strony władz iey; lecz oznaymiycie im oraz, iż uznaiąc ten dowód Sułtańskiey moiey łaskawości, ze swoiey strony podobnież w każdym razie tak postępować powinni, aby przez to wdzięczność swoią okazali. Gdy teraz wiecie, iż naywyższą i bezwarunkową wolą moią iest, abyście użyli potrzebnych środków, iżby nadal nikt, ktokolwiek bądź, z Raiasów, o których się mówi, nie był w żaden sposób nagabany, ze wszelką też gorliwością starać się będziecie działać według powyższego przepisu. Wydano na początku xiężyca *Semasiul-Ahir* roku Egiry 1245. (W pierwszych dniach grudnia 1829).

Kopiią tego firmanu posłano *Jussufowi* Baszy, Nazirowi w *Samanka*, aby osnowę iego ogłosił Raiasom w powiatach, zostaiących pod iego iuryzdykcyą, dla zaspokoienia ich i skłonienia do powrótu do posłuszeństwa.

Od granic tureckich dnia 27 grudnia.

List z *Alexandryi* (w Egipcie) pod dniem 10 grudnia donosi: „Położenie nasze iest nie naylepsze; to szczególniey nas zastrasza, że po tak wielkim wylewie *Nilu*, nie można się polepszenia spodziewać. Vice-Król zabronił teraz wywozu zboża, a cenę bobru ustanowił na 4½ hiszp. tal. Od dwóch tygodni mamy tu nadzwyczaynego Posła Francuzkiego; iest on Adiutantem Jenerała *Guilleminot* i przybył z *Tulonu* na pokładzie okrętu *Eclipse*. Mówią, że cel iego poselstwa w ścisłym zostaie związku z proiektem uczynionym Sułtanowi przez jeneralnego Konsula francuzkiego P. *Drovetti*, ażeby Sułtan zalecił Vice Królowi Egiptu podbić dla Porty Państwą Barbaryyskie, przez co i Francya uwolnionąby została od tak przykrego położenia względem *Algieru*. Czyli zaś Sułtan powinienby tego żałować, gdy przyiąwszy ten proiekt powiększyłby przez to potęgę Vice-Króla Egipskiego, kiedy ten pomimo tego grożącym się bydź okazuie Porcie, iest to pytanie, które tylko czas rozwiązać potrafi. W *Suez* spodziewaią się w tych dniach przybycia angielskiego parowego okrętu z podróżnymi i listami z Indyy wschodnich; iest to pierwsza proba na morzu Czerwoném. Jeżeli się ta uda, otworzy się przez Egipt druga linia łącząca kray ten z Indyami. Dnia dzisieyszego stał na kotwicach w porcie naszym angielski woienny okręt, który przewiźć ma podróżnych tych i listy do *Korfu*."

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z Gazety Wraszawskiey).

W tym miesiącu wyszedł w Warszawie Tom IIgi *Encyklopedyi popularney*, o sztuce budowania kominów, o poprawieniu dawnych i o sposobach pomieszkania od dymu zabezpieczaiących; tudzież o sztuce ogrzewania mieszkań i gotowania pokarmów z oszczędnością.

— Sądy Amerykańskie rozstrzygnęły, iż uznanie rządu Portugalskiego *de facto*, nie stanowi względem prawości iego, i tak mimo posłuchania, które sprawuiący interessa *Don Miguela* otrzymał u Prezydenta Ziednoczonych Stanów, Aient *Donny Maryi* nie został zniewolony do wydania swoich akt urzędowych.

— Gazety z *Nowego Yorku* i *Filadelfii* pod dniem 2 grudnia donoszą, iż obrady kongressu miały się zacząć dnia 7 grudnia. Z ciekawością oczekiwano poselstwa Prezydenta.

— Ludność Ziednoczonych Stanów Ameryki północney, iest dziś przeszło 4 razy większą, niż była przed 50 laty. Wówczas miały one 3 miliony, dziś maią blisko 15 milionów ludności; wówczas składały się z 15 prowincyy, dziś liczą blisko trzydzieści rzeczypospolitych federacyynych.

— Według rapportu, który Hrabia *Daru*, iako ieneralny Intendent woyska zdał *Napoleonowi* o dochodach kassy ieneralney, summy, iakie Francya wzięła podczas woyny Pruskiey od 1 października 1806 do 15 tegoż miesiąca 1808 z zaiętych kraiów, wynosiły 604 milionów 227,922 frank. 9 centim, a wydatki 212 milionów franków 21 centim; pozostało więc reszty 391 milionów 88 centim, które z tey woyny wpłynęły do kass kraiowych francuzkich.

— Niedawno przybyło do Londynu 20 młodzieńców Arabów, których Vice-Król Egiptu przysłał do szkoły centralney towarzystwa biblijnego angielskiego, celem wykształcenia ich na nauczycieli do szkół Egipskich. Wiadomo, iż wspomniony Vice-Król kazał niedawno wrócić wszystkim młodzieńcom z kraiu swego, których posłał był na nauki do Francyi.

— Zmarły niedawno człowiek prywatny, nazwiskiem *Holland*, zapisał szpitalowi w *Westminster* 10,000 funt. szter. (200,000 zł. pol.) i tyleż szpitalowi w *Middlesex*, oprócz innych znacznych legatów na dobroczynność.

Pozwolono drukować. Zpolecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 8.

Wilno dnia 17 Stycznia v. s. 1830 roku.

Ogłoszenia po raz 3ci.

Pozew.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc. 3 UUr. i WWX. Leopoldowi Koryckiemu prowincyałowi i całemu Zgromadzeniu Zakonu JXX. Augustyanów Wileńskich, JX. Augułowicza sukcessorom, Antoniego Balczewskiego sukcessorom, Bończewskiey Katarzynie matce, Narcyzowi i Annie z Bończewskich Sołtanom Chor. Rzeczyckim, Adamowi i Johannie z Bończewskich Wielamowskim Sęstwu Granicznemu Rzeczyckiemu, Janowi i Maryannie z Mesterów Sęstwu Pttu Bobruyskiego, Emilii Bończewskiey sukcessorom Wincentego Bończewskiego, Franciszkowi Bobrowskiemu, Starozakon. Belce z Abramowiczów Ryttow Leybowey, JX. Celerynowi Rymkiewiczowi Gwardyanowi i całemu Zgromadzeniu Zakonu XX. Bernardynow Trockich, Bystramowi Kazimierzowi Szam., Antoniemu Gierłowiczowi Adwokatowi, Adamowi Jezierzy oycowi i małoletniey córce Adelaidzie Jezierzownie, Bielikowiczowi Hipolitowi b. Marszałkowi Brasławskiemu, Charewiczom, Kalixtowi Daniłowiczowi Mar. Pttu Telszewskiego, Dołmackich sukcessorom, Karolowi Dmiszewiczowi Sędz. Gran. Rzeczyckiemu, Danowskiemu, Adryanowi, Stanisławowi i Tadeuszowi braciom, Racheli, Józefie, Maryi i Olimpii w zamęzciu Wołłodkowey siostrom Eytminom sukcessorom Helleny z Marcinkiewiczów Eytminowey, Frąckiewicza sukcessorom, Wawrzyńcowi Gorżkowskiemu Kapitanowi Gwar. Ross., Gieryngowi Sędziemu Gran. Mińskiemu, Goniprowskiey, X. Franciszkowi Godlewskiemu Kanonikowi, iako Plebanowi Kietowiskiemu, Onufremu Huszczy Sukcessorowi Jerzego i Katarzyny Huszczów i nabywcy iego obligu Poczobuttowi Regent., Michałowi Hermanowi, Aloizemu Jasińskiemu, Felicyi Jarmołowiczównie sukcessorce Heleny Jarmołowiczowey, Maryannie z Grabińskich Xiężney Giedroyciowey Starościney Osieckiey, Ignacemu Walentynowiczowi Dworzaninowi, Woytkuńskiemu i Romelingom sukcessorom tudzież Plebanowi Malackiemu Stetkiewiczowi, iako Opiekunowi szpitala i szkółki parafialney Malackiey legataryuszom z testamentu X. Antoniego Januszkiewicza, Starozakon. Josielowi S. ZZ. Leybie i Morduchowi Jankielowiczom Liwszycom mieszczanom, Rzeczyckim, Josielowi Tobiiaszowi, S.Z. Iser Jankielowiczowi Zambergowi mieszczaninowi Zytomirskiey Gubernii, Józefowi Hrabi Judyckiemu b. Marszałkowi Pttu Rzeczyckiego, Franciszkowi Kozakiewiczowi tudzież Antoniemu i Barbarze z Kozakiewiczów Malewskim Regen. Kommissyi Radziwiłłowskiey, X. Mateusza Kaczanowskiego sukcessorom, Franciszkowi Sędziemu Ziem. Trockiemu, Robertowi b. Podkomorzemu Troc. i Bernardowi Porucznikowi woysk Pol. Kleczkowskim sukcessorom Piotra Kleczkowskiego Podkorzego Trockiego, Wincentemu Kruszewskiemu b. Podsędkowi, S. Z. Klaczkowey, Krassowskiey sukcessorom, Anieli Wasilewskiey Sędziney Gran. sukcessorce Konstancyi Kudrewiczowey, Kretkowskiemu, Kazimierzowi Abramowskiemu Sędziemu Gran. Pinskiemu i Onufremu Kozłowskiemu, sukcessorom Barbary Kaczyńskiey, Kotkiewicza Kupca Wileń. sukcessorom lub kredytorom, Ludwikowi Porucz. woysk Ross., Dominikowi, Xaweremu Deputatowi Wywod. Kowieńskiemu, Kazimierzowi i Alexandrowi braciom, Antoninie w zamęściu Dombrowskiey i i Emeryce siostrom Korewom sukcessorom Alexandra Korewy Sędziego Gran. Kowieńskiego, Korczycownie Bazyliance, Kononowiczowi, Annie Puszównie, iako przełożoncy szpitala siostr Miłosierdzia, Marciannie Swirszczewskiey przełożoney szpitala Zgromadzenia Dzieciątka Jezus, X. Kanonika Łazewskiego sukcessorom, Jakuba Lieboszyca sukcessorom, Łyszczewskiemu Ambrożemu Małyszewiczowi, Tadeuszowi Matuszewiczowi Chor. Pttu Trockiego, Tomaszowi Mineykowi Staroście Stokliskiemu, Stefanowi Moczulskiemu, Klaudyuszowi Miszelowi, Gabryelowi Morgiewiczowi Pisarzowi Ziem. Bobruyskiemu, Plenipotentowi Morduchowicza Kupca Kiiowskiego, S. Z. Jankielowi Morduchowiczowi, Michałowi, Antoniemu, Janowi i Hieronimowi Monkiewiczom sukcessorom Mateusza Monkiewicza, Maleiewskim, Kotkiewiczowi Kupcowi Wileń., Karolinie Olechnowiczowey Regenwdowie, Katarzynie Olechnowiczównie siostrze sukcessorkom Andrzeia Olechnowicza Regenta, Oleszkiewiczowi Malarzowi, Tekli Ostrowskiey i dalszym Sukcessorom Ostrowskiego, Wawrzyńcowi Putkamerowi Szambel., Mateuszowi Pliskowskiemu Porucz. b. woysk Poll., Józefowi Pawłowiczowi, Puhaczewskiemu Pułkownikowi woysk Ross., Janowi Posudowskiemu, Adamowi Przyborze Chor., Iwonowi Przyborze Podsędkowi, Franciszkowi Sołtanowi Sędziemu Urzędnikom Ziemskim Rzeczyckim, Piotrowi Przyborze b. Sędziemu Grodz. Pttu Rzeczyckiego, Ratyńskiemu, X. Kazimierzowi Rużewiczowi Kanon. Inflant., X. Rymowicza Plebana Jeznienskiego sukcessorom, Ludwika Romanowskiego sukcessorom, Franciszkowi Ruszczycowi Komor., Antoniemu Rossochackiemu Podkomor. Trockiemu, Starozakon. Aryi Mowszowiczowi iako mężowi a Chamie Tobiaszownie iako aktorce, Mowszy Jankielowiczowi i Elce Tobiaszównie, Orelowi Meierowiczowi Polakowi i Mindzie Tobiaszównie, Chaimowi Beniaminowi Eylowiczowi Rubinowiczowi i żonie iego Breykie Tobiaszównie, Leyzerowi Rubinowiczowi Rytowi wnukowi Tobiiasza Rytta sukcessorom, Mowszowi Jankielowiczowi Abelsonowi, Berce Leybowiczowi Olkienickiemu, Icce Aronowiczowi Giiachbergowi, Wolfowi Nachmanowiczowi i dalszym kondyktowym Ryttom kredytorom, Stanisławowi Sidorowiczowi Adwokatowi Sądu Głł. i iego rodzeństwu sukcessorom Sidorowiczowey Pisarzowey Magistratu M. Wilna, Mikołaiowi Sobolewskiemu Tytular. Sowietnikowi b. Kaznaczeiowi, Adamowi Szymkiewiczowi i iego wlewkonabywcy Hipolitowi Koplewskiemu Sędziemu Gran. Wileń., Sokołowskiemu, Strabeyki Sukcessorom, Slepikowskiemu Kupcowi Wileńskiemu, Stockiey Pannie, Swirskiego Sukcessorom, Dominikowi Szyszkowi, Symona Szczerbaka Kupca Czernichowskiego sukcessorom, S. Z. Leybie Elii Szaykowiczowi obywatelowi Brahińskiemu,

Józefowi Statkowskiemu a z nim Karmelitom Wileń. Klasztoru Wszystkich Swiętych, Michałowi Hrabi Tyszkiewiczowi Półkownikowi i Kawalerowi, Marcellemu Tarankiewiczowi Komor., Józefatowi Tomaszewskiemu Mostowniczycowi Grodz., Wołkom i dalszym sukcessorom X. Taulerego Wołczackiego, Stanisławowi Wizgierdowi Doktorowi Filozofii i iego pretensorom Ignacemu Reszce Sztatskiemu Sowietnikowi i Klasztorowi XX. Karmelitów Bosych Wileńskich; synom Hipolitowi i Władysławowi, siostrze ich Pelagii Połońskiey i dalszym sukcessorom zeszłego Ignacego Wańkowicza v. Marszałka Oszmiańskiego; Woydagom; Adamowi i Onufremu Waszkiewiczom; Janowi Węckunowi czyli Węckiewiczowi; Starozakonnym Ickowi i Wolfowi Elowiczom Wilenkinom sukcessorom Blumy Elowey Wilenki; Wiszniewskiey Regentowey; Starozakonnemu Jankielowi Mowszowiczowi Wiszteynowi obywatelowi miasta Wilna; Żukowey; Zarzéckiemu; Starozakonnemu Eli Leybie; Tadeuszowi Brzozowskiemu; Janowi Lackiemu; Królikowskiemu Tytularnemu Sowietnikowi, synowi Michała Królikowskiego; Joachimowi Kirklewskiemu; Chamskiemu; Michałowi Mineykowi b. Sędziemu Ziemskiemu; Antoniemu Woytkuńskiemu; Ignacemu Żabie Marszałkowi Oszmiańskiemu; Tadeuszowi Przednichowskiemu; Karolinie z Frąckiewiczów Xiężnie Radziwiłłowey; Józefowi Syruciowi Półkownikowi i dalszym kredytorom, pretensorom i różnego tytułu debitorom; *Pozew edyktalny* przed Sąd Exdywizorski w Barbaryszkach w Powiecie Trockim z odroczenia sądzić się maiący; z powództwa Urodz. Onufrego Eytmina Sędziego Granicznego Powiatu Trockiego wynoszący się o to: Żaluiący delator maiąc fundusz po oycu i rządząc nim skromnie, stał się nieszczęśliwą ofiarą przyiaźni dla Urodz. Judyckich; albowiem nie tylko gotowe summy im powierzył, ale nawet znakomite zaciągał kredyta, i to wszystko na ułatwienie ich interessów oddawał: wreszcie po obrachunku ieneralnym, gdy Urodz. Józef Judycki nie widział innego sposobu wypłacenia należności żałuiącemu, wtenczas nastręczył kupno połowy hrabstwa Łoiowskiego; żałuiący więc, iako przymuszony był przyiąć prawo przedażne w roku 1810 marca 29 na 2,000 dusz, za cenę 70,000 czer. złotych, przyiął dług bankowy i wiele innych do opłaty, i w ciągu dwuch lat wszystkie skrypta Judyckiego wedle daney assekuracyi oswobodził; a gdy z powodu nieopłaty poszli na połowa Łoiowa została w administracyi Ziemstwa Rzeczyckiego, a ci przy sobie dochody zatrzymali, żałuiący więc pozbawiony dochodów i possesyi, powróciwszy do Litwy, zniewolony był oświadczyć taxę i exdywizyą, i kiedy ta dekretem Sądu Głównego Wileńskiego została naznaczona, i kiedy fundusze żałuiącego przenosiły znacznie massę kredytów, wtenczas obżałowany Judycki wyiednał bez wiedzy żałuiącego ukaz w Rządzącym Senacie, zwracaiący iemu wyprzedaną połowę Łoiowa z dozwoleniem żałuiącemu poszukiwania zaliczoney summy; ten krok Judyckiego pogrążył żałuiącego w przepaść; po dozwoloney więc N a y w y ż e y skardze, postanowieniami Rządzącego Senatu powszechnego zebrania, przyznano na rzecz massy żałuiącego znakomitą summę i procenta od niey nakazano w 2gim Minskim Departamencie doliczyć; nim zaś ten ostateczny zaszedł ukaz, tymczasem Sąd Główny Wileński na żądanie kredytorów uznał exdywizyą nową funduszów żałuiącego w zmienioney iuż po pierwszey remissie postaci; a Sąd Exdywizorski zaiąwszy maiętność żałuiącego Barbaryszki w administracyą, uznał kompotacyą, wymiar, a następnie nakazał przypozwać wszystkich kredytorów i debitorów massy; żałuiący więc uskuteczniaiąc ten nakaz, a razem chcąc zbliżyć istotnym i rzetelnym kredytorom swoim z ogólnego funduszu taką, iaka bydź może, satysfakcyą; gdy z iedney strony widzi obżałowanego Judyckiego iako sprężynę swey zguby, z drugiey wielu kredytorów, którzy korzystaiąc z okoliczności i położenia żałuiącego, brali obligi, prawa rozmaite, albo ex nullo data, albo za mały datek na wiele, albo w następstwie za Judyckiego i iego negocyatorów żydów, a nie mogąc na krzywdy swoie bydź oboiętnym i podobnie niechcąc ubliżać prawym kredytorom zadość uczynienia, pozywa więc obżałowanych wszystkich i żąda: 1mo sądzenia na Judyckim nie tylko należności przez Rządzący Senat przyznanych z procentami, lecz wszelkich strat i kosztów, oraz z winy iego narosłych kredytorów procentów i expensów prawnych; 2do skassowania pretensyi tych kredytorów i pretensorów, których obligi, prawa i pretensye okażą się nieprawne, wyniewolone, podstępne, ex nullo data urosłe, nie oblatowane, dawnością zgasłe, i którzy mieli nadliczone summy, przebrali procenta, lub onemi kapitały wyręczyli; 3tio sądzenia na debitorach i tych wszystkich, którzy cokolwiek żałuiącemu zawinili, wszelkich summ, pretensyy, z procentem i expensem prawnym; 4to Jakie akta obrachunkowe kalkulacyi, weryfikacyi i inkwizycyi, potrzebne z kim będą, ich expedyowania, i z nich pretensyi żałuiącemu przyznania; 5to po zebraniu massy, podzielenia iey między prawych i rzetelnych kredytorów w miarę ich kapitałów, względnie na prawo Statutu Litewskiego, oraz Konstyt. 1588 i 1726, a co od uspokoienia zostanie, przy własności tego żałuiącego zostawienia, i tym celem 6to amissyi niestawaiących i na zawsze milczenia uznania; 7mo pokarania rozmaitemi penami, na iakie kto z kredytorów i pretensorów podług prawa zasłużył, i tego wszystkiego sądzenia, co w sprawie przez dodanego prokuratora massy i żałuiącego dowiedzioném będzie.

Roku 1830 dnia 11 ianuaryi. Woźny niżey podpisany świadczę, iż tego pozwu edyktalnego kopią, z autentykiem zgodną, z powództwa WJP. Onufrego Eytmina Sędziego Granicznego powiatu Trockiego, po JWW. WW. Wielebnych i Starozakonnych Kredytorów i Debitorów na czele tego pozwu wyrażonych, wyniesionego, do drzwi sądowych powiatu Trockiego przybiłem, i o stawaniu przed Sądem Exdywizorskim w dobrach Barbaryszkach w powiecie Trockim położonych ogłosiłem, i że takowy Pozew edyktalny po zeznaniu do Gazety Kuryera Litewskiego podany będzie, obwieszczam.

Maciey Korecki Woźny El. powiatu Troc.

Roku 1830 ianuaryi 11 dnia, znayduiąc się obecnie Woźny w górze wyrażony, relacyą o podaniu ninieyszego uwiadomienia stronom, przybiciem pozwu do drzwi sądowych zeznał urzędowie.

Przyiąłem Ziemski Trocki Regent Wiktory Szachno.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 12 stycznia. Cenzor L. Borowski.

Pozew.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

3 Urodz. Andrzeiowi Podbereskiemu b. Sędziemu Ziem. Trockiemu dziedzicowi Raciennik, Józefowi b. Podkom., Władysławowi Sędziemu Ziem. Pttu Trgo braci Syruciom, Zygmuntowi Podbereskiemu, Rudolfowi Tyzenhauzowi, Stanisławowi lub innego imienia Jundzile, Bernardowi albo innego imienia Kołyszce, Star. Judce Josielowiczowi kupcowi Czarniawskiemu iako zawiniaiącym Urodz. Podbereskiemu, tudzież Berelowi Kiwelowiczowi nieprawnemu nabywcy schedy w roku 1818 sierpnia 10 dnia przez Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w Syrutyszkach Urodz Podbereskiemu wydzieloney pozew przed Sąd Ziemski Trocki na kadencyą śto Trzykrólską i do każdego przypadnienia sprawy z powództwa Urodz. Józefa Wawrzeckiego Jenerała b. Woysk Pol. któren na skutek dekretu dylacyynego Ziem. Trocgo w dniu 27 nowembra teraźn. 1829 r. zapadłego obżał. debitorów i nabywcę do iednoczasowey rozprawy po oświadczonym przez obżał. Podbereskiego konkursie adcytuiąc, żąda usprawiedliwienia się z zawinienia i wypłacenia summ z procentami na satysfakcye do ogółu massy, na udowodnienie których należności obżał. Podbereski pod przysięgą produkować karty, wexle i inne dowody w rękach swoich utrzymywane obowiązany, w kolei dalszey ieżeli taxa i exdywizya maiątku Raciennik z attynencyami w Trockim Powiecie leżącego będzie uznaną o włączenie do tegoż rozdziału schedy ziemney z Syrutyskiey Exdywizyi Sędz. Podbereskiemu wydzieloney a nieprawnie w roku ter. 1829 marca 8 dnia przez obżałgo Berela Kiwelowicza nabytey i o to wszystko co przy rozprawie dowiedzionym będzie oraz o powrót kosztow prawnych salva melioratione.

Roku 1829 miesiąca xbra 18 dnia, Woźny tego pozwu kopię iednę WJP. Andrzeiowi Podbereskiemu b. Sędziemu Trockiemu w Raciennikach 2gą JWW. i WW. Józefowi b. Podkomorzemu Władysławowi Sędz. Ziemsk. Trockiemu braci Syruciom oczywisto w Trokach, 3cią Zygmuntowi Podbereskiemu, Rudolfowi Tyzenhauzowi, Stanisławowi lub innego imienia Jundzile, Bernardowi albo innego imienia Kolyszce, Staroz. Judce Josielowiczowi kupcowi Czerniawskiemu, debitorom W. Podbereskiego i Berelowi Kiwelowiczowi nieprawnemu nabywcy schedy Syrutyskiey iako nieświadomym z pomieszkania do drzwi Sądu Ziemskiego Pttu Trgo przybiłem i o rozprawie na powództwo JW. Józefa Wawrzeckiego Generała b. W. Polsk., przed Sądem Ziemskim Pttu Trockiego w kadencyi śto Trzykrólskiey zawiadomiłem, a dla dokładney wiadomości, do Gazety Kuryera Littgo podać postanowiłem.

Jan Kalinowski Woźny Sądu Grodzkiego Pttu Trockiego.

Roku 1829 miesiąca grudnia dwadziestego pierwszego dnia, w mieyscu aktow Grodzkich Powiatu Trockiego, stawaiąc osobiście Woźny w górze wyrażony relacyą ninieyszego pozwu urzędowie zeznał.

Przyiąłem Sądu Grodzkiego v. Regent Teodor Herburtt.

Wolno drukować, 9 stycznia 1830,
Michał Oczapowski Cenzor.

Prenumerata

Rubel sr. 1 kop. 80 czyli złł. pol. 12.

3 Na Grammatykę ięzyka polskiego przez *Stanisława Jana Borodzicza*, byłego Professora w Królestwie Polskiém.

Ogłoszona w roku 1819, przez Uniwersytet Wileński nagroda za ułożenie większey i mnieyszey Grammatyki polskiey, podała i mnie pióro do wypracowania większey, którey nie mogąc na czas wyśpieszyć i Uniwersytetowi przesłać umyśliłem wydać przez prenumeratę ogłoszoną w Warszawie roku 1824, w połowie czerwca. Gdy atoli ze zbiegu okoliczności wypadło mi aż dotąd zawiesić o niey staranie, dziś zamierzywszy wydać ią na iaw w Wilnie, i maiąc iuż pewną liczbę prenumeratorów, odnawiam iey prenumeratę.

Trzy ułożyłem Grammatyki, większą skróconą i dla początkuiących. Większa, czyli o którey mowa, została roztrząśniętą przez Towarzystwo do ksiąg elementarnych przy Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego w Królestwie Polskiém, a nadto, obok niektórych uwag i rad, takie otrzymała zdanie. „*Roku* 1824 *Nro* $\frac{6249}{555}$. *Grammatyka ta zawiera wiele nowych postrzeżeń i uwag nad ięzykiem polskim. W formach przypadkowania imion i czasowania słów, podaie skazówki do zgodnieyszego z naturą mowy naszey ułożenia tychże Form, niżeli są ułożone w Grammatyce Narodowey. Do ustalenia pewnemi prawidłami składni i rządu wyrazów, wiele ma nagromadzonych materyałów; i t. d.*”

Żyiemy w czasach, gdzie uczeni badaią własności różnych ięzyków, nie tylko wykształconych, lecz też mniey znanych, a nawet i cale nieznaiomych; nie samych europeyskich, ale i zaeuropeyskich. A ieżeli ilość Grammatyk stanowi ukształcenie ięzyka i chlubę narodu iego, francuzki, włoski, niemiecki i angielski nader w nie obfituią, a z pobratymczych naszemu, rossyyski, oprócz Grammatyki akademickiey, *Łomonossowa*, i innych, chlubi się dokładnemi Grammatykami uczonego *Grecza*. Język polski, acz giętki, obfity i logiczny, w zarodzie swym doskonałość noszący, mimo iż od trzech wieków częstokroć przez zręcznych uprawiany był Autorów i ma swe Grammatyki, z tém wszystkiém, czas i okoliczności wiele w nim zostawiły do żądania względem udoskonalenia Grammatyki, a więcey nierównie co do Słowników.

Kopczyński położył zasady grammatyczne podług których *J. S. Bandtke* znacznie posunął Grammatykę swoię. Za nimi kilku tego czasowych obiawili w tey mierze swe prace. Inni pomysły swe pielęgnuią ieszcze pod piórem. Ja zaś com dotychczas wypracował pragnę udzielić coj prędzey powszechności, a razem z wdzięcznością uiścić się z długu, nie tylko owym Szanownym Prenumeratorom, którzy mię dawniey kędy indziey chlubnie zaufaniem swém zaszczycać raczyli, lecz i tym, którzyby dziś w Litwie i daley, dzieło me prenumeratą wesprzeć chcieli.

Grammatyka wyydzie w 8ce wielkiey. Imiona Prenumeratorów będą na początku. Prenumeratorowie odbiorą exemplarze swe od Kollektorów, u których prenumerowali, lub u kogo wskażę przez pisma publiczne. Prenumerata przyymuie się *w Wilnie u Autora*, dotąd w do-

mie narożnym W. Germana, między ulicą Ostrobramską a Ogińską, na dole od ulicy Ogińskiey; oraz *w Redakcyi* Kuryera Litewskiego. *W Krakowie*, u *W. Ludw. Kosickiego* Professora przy Liceum ś. Anny. Niemniey u *JW.* i *WW. Osob* które raczyły poświęcić swe trudy zbieraniu prenumeraty.

Po wyyściu dzieła cena będzie podwyższona.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 7 stycz. Cenz. L. Borowski.

Doniesienie o instrumentach optycznych.

3 Uwiadamiam Prześwietną Publiczność, iż pobyt móy w tuteyszém mieście niedłużey iak do końca bieżącego miesiąca potrwa; zalecam się przeto Szanownym znawcom i amatorom przezemnie robionemi wszelkiemi optycznemi szkiełkami a mianowicie dobre okulary konserwacyine szlifowane z naylepszego szkła koronnego, iako też rozmaite gatunki lorynetek, teleskopow ze wszelkiemi, iakie tylko bydź mogą powiększeniami, rozmaite gatunki achromatycznych perspektyw, zwierciadła wklęsłe służące do zdeymowania miniatur, oraz barometra i termometra. Przytém wszystkie popsute instrumenta naprawiam, lecz upraszam o prędkie onych odebranie. Polecam się łaskawym względom Szanowey Publiczności zapewniaiąc pomierną cenę z wyż wzmiankowanych instrumentow.

H. Behring Optyk z Bawaryi.

Mieszka w domu Xiędza Prałata Dmuchowskiego na ulicy Zamkowey pod N. 173.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Sądy Exdywizorskie.

3 Z mocy remissy Litewsko-Wileńskiego Gł. Sądu 2go Departamentu w dniu 31 miesiąca 8bra idącego dopiero 1829 roku nastałey, Sąd Podkomorsko-Exdywizorski na dniu 16 idącego dopiero miesiąca xbra iako w terminie z powyższego Dekretu oznaczonym ad fundum maiętności Muśnik w Gubernii Wileńskiey i w powiecie Wileńskim położoney, a na konkurs zrezygnowaney do zamiaru rozdzielenia oney między rodzeństwo JW. Alexandra Podkomorzego Wileńskiego i Xawerego Sędziego Granicznego Wileńskiego braci Podbereskich, a także przypadaiących sched na zeszłego ich brata Karola, oraz siostrę Zofię Podbereskę i z drugiey siostry rodzącą się córkę Zofię Rudominownę Sędziankę Graniczną powiatu Wiłkomierskiego, niemniey dla usatysfakcyonowania wierzycieli zeszłych ich rodziców Hipolita i Antoniny Podbereskich Prezydentow Ziemskich Wileńskich, a także zeszłego Karola Podbereskiego i Alexandra Podkomorzego braci z funduszow tak oyczystych iako macierzystych i ich własnych przez wyrok akcessoryyny na dniu 20 tegoż miesiąca xbra na mieyscu w maiętności Muśnikach ogłoszony wszystkie stopnie sprawy, iakie z okoliczności i potrzeby dzieła wynikały, a pierwszo zjazdowemu Sądowi odpowiednie były, w porządku zaięcia konkursowych dóbr w urzędową Administracyą przeznaczenia przez ieometrów gruntow pomiary, tudzież na stronach do tego konkursu wchodzących komportacyi do Kancellaryi Ziemskiey powiatu Wileńskiego w przeciągu dwóch miesięcy od datty zapadłego dekretu na persystencyą podobnież dwu-miesięczną uskutecznić się przez wszystkie strony powinney przeznaczył, oraz termin na powtórne złożenie się Sądow dla oczywistego rozbioru dzieła w dniu dwódziestym miesiąca augusta następuiącego 1830 roku zakreślił. Żeby więc kredytorowie i różnego rodzaiu pretensorowie o takowym terminie złożenia się powtórnego sądow wczesną wiadomość mieć mogli i z dowodami swych pretensyynych stosunkow sami przez się lub przez umocowanych plenipotentow do mieysca niniejszego sądownictwa w maiętności Muśnikach odbywać się maiącego, kredytorowie pod utratą swych pretensyi a debitorowie pod obawą wskazania na ich in contumatiam przez massę poszukiwaney rzeczy iawili się, przez trzykrotną przy gazetach zamieszczaiącą się awizacyą wezwać postanowił.

Podkomorzy Brasławski Jan Biegański Kawaler.

Prezydent Ziemski Trocki i Kawaler Jan Jankowski.

Prezydent Ziemski Wiłkomierski Józef Hoppen. Regent Jan Jachimowicz.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 12 stycznia. Cenzor L. Borowski.

Wezwanie.

3 Sąd ziazdowy Sęski Łucki expediuiąc rozbior na fortunie W. niegdy Kaietana Trzebuchowskiego Horodniczego Włodzimirskiego na gruncie dóbr wsi Poddębiec w Gubernii Wołyńskiey, Powiecie Łuckim z przepisu dekretu Sądu zupełnego Ziemskiego Łuckiego, roku 1829 dnia 14 marca wskazany po ustanowieniu nad dobrami podrozbiorowemi administracyi i odebraniu ze strony massy komportacyi dokumentów w uprzednich terminach, na teraźnieyszym od dnia 10 miesiąca listopada trwaiącym ułatwiwszy kategorye niektórych wierzycieli do Sądu swego przyniesione, gdy inni wierzyciele fortuny podrozbiorowey nie stawią się, kontynuacyą dzieła rozbiorowego do dnia 10 miesiąca marca następnego 1830 roku odłożył, z zastrzeżeniem aby w tymże terminie wszyscy wierzyciele tey podrozbiorowey W. niegdy Kaietana Trzebuchowskiego H. W. fortuny z prawami swemi w Sądzie tym stawili się, inaczey po ustanowieniu massy wszystkim nie stawiącym się wierzycielom upadek zadeklarowanym zostanie. Uprzedzaiąc więc takowy rygor, wszystkich w tym interessowanych osób niniejszém zawiadamia. W Poddębcach dnia 14 grudnia 1829 roku.

Sędzia Ziemski Powiatu Łuckiego Józef Lipski.

Zginęła Suczka.

2 Zginęła 8go ianuaryi po południu na ulicy Wileńskiey, suczka stara, z gatunku tryxow, sierści sarniey, z gardzielem. Ktoby ią znalazł i odniósł do domu W. Pousier należytą nagrodę odbierze.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Wilno dnia 17 Stycznia v. s. 1830 roku.

L i c y t a c y a.

1 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego uwiadamia, że d. 28, 29 i 31 stycznia teraźnieyszego o godzinie 12 w Sali posiedzeń Uniwersyteckich odbywać się będzie licytacya, na oddanie w iednoroczną dzierżawę Traktyeru i Karczmy Karolinowa do maiątku Uniwersyteckiego Zameczka należących. Przystępuiący do licytacyi obowiązani są złożyć na ewikcyą r. sr. 100. Dalsze warunki są do przeyrzenia w Kancelaryi Uniwersyteckiey.

Sekretarz Wincenty Giecołd.

Przedaż publiczna.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, Московскій Опекунскій Совѣтъ симъ объявляетъ: что въ ономъ будутъ продаваться съ аукціоннаго торга заложенныя и просроченныя движимыя имѣнія Титугярнаго Совѣтника Матвѣя Михайлова Сушки Витебской Губерніи Вѣлижского Повѣта прифольваркѣ Бодякинѣ въ деревняахъ Новгородцовѣ 9, Бобровкѣ 13, Бухитинѣ 12, и Шабиновѣ 11, и того 45 душъ. Всѣ оныя имѣнія продаются съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; и съ переводомъ долга Совѣта, кто пожелаетъ по старому свидѣтельству, на правилахъ 1828 года февраля 11го дня въ Московскихъ Вѣдомостяхъ подъ No 12 публикованныхъ; торги назначаются быть: первый 1го, вторый 5го и третій 8 числъ Маія мѣсяца 1830 года. Почему желающіе купить и благоволятъ являться въ Опекунскій Совѣтъ въ назначенные торги въ 10 часовъ по утрамъ; подписываться же къ торгамъ ежедневно, исключая праздничные дни. Декабря 31 дня 1829 года.

Экспедитора Помощникъ Поповъ

1 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO domu wychowania, niniejszym ogłasza iż w niey będą się przedawać z aukcyynego targu oddane na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchome maiątki Radcy Tytularnego Mateusza Michała syna Suszki, w Witebskiey Gubernii w Wielizkim powiecie przy folwarku Bodziakinie we wsiach: Nowgorodcowie 9, Bobrowce 13, Buchitynie 12, i Szabinowie 11 w ogóle 45 dusz. Wszystkie te maiątki przedaią się z urodzonemi po rewizyi ze wszelką przynależną do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem i z przelewem długu Rady, kto zechce, wedle dawnieyszego świadectwa, na prawidłach 1828 r. lutego 11 dnia w gazetach Moskiewskich pod N. 12 publikowanych; targi naznaczaią się: pierwszy 1go, drugi 5go i trzeci 8go dnia miesiąca maia 1830 roku. Zaczém życzący kupić raczą przybywać do Rady Opiekuńczey na naznaczone targi na 10tą godzinę zrana; podpisywać się zaś do targow codziennie, wyłączaiąc dni uroczyste. Decembra 31 dnia 1829 roku.

Expedytora Pomocnik Popow.

P o d r a d y.

1 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu podaie się niniejszém do publiczney wiadomości; iż zgodnie z postanowieniem tego Rządu na dniu 8mym teraźnieyszego miesiąca stycznia nastałém, naznaczono w Grodzieńskiey Izbie Sarbowey targi na pobudowanie w Grodzieńskim powiecie na trakcie Sankt-Petersburskim na rzece Kotrze pod miasteczkiem Skidlem nowego drewnianego mostu, na terminach 3go, 4go i 5go dnia następuiącego miesiąca lutego, na co wyliczono wedle śmiety 4039 rub. 60¾ kop. assygnacyami. Zaczém życzący podiąć się takowego podradu, zechcą przybyć z prawnemi ewikcyami na pomienione targi, przy których będą im przedstawione potrzebne około tego wiadomości i kondycye.

Expedytor Józef Eysymont.

Kollegialny Regestrator Kaliszewicz.

---

1 Ryski Ekonomiczny Komitet drog komunikacyi niniejszém wzywa życzących z pewnemi dostatecznemi i żadney wątpliwości nie podpadaiącemi ewikcyami do targow w tymże Komitecie odbywać się maiących w dniach 28m, 29m i 30tym, tego stycznia na dostarczenie w tymże roku do robot w IV Dyrekcyi Windawskiey wodney kommunikacyi podziennych roboczych od 500 do 800 i więcey biorąc średnie koni, iakowego zobowiązania się maią bydź przy tychże targach obiawione i warunki.

Sekretarz Wachrucki.

---

1 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg komunikacyi niniejszém wzywa życzących na wydobycie do 500 sążni kubicznych naniesioney ziemi składaiącey się z grubego gruzu piasku, kamienia dzikiego i piaskowcu w progu pod Ułań robot ulepszenia spławu po rzece zachodniey Dzwinie, iakowi życzący raczą przybywać z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targow w dniach 28, 29 i 30 tego stycznia w tymże komitecie odbywać się maiących, przy czém będą obiawione i warunki podług których ma się odbywać pomieniona robota.

Sekretarz Wachrucki.

A r e n d a.

1 Od Mińskiey Izby Skarbowey obwieszcza się, iż w niey będą się odbywać targi na oddanie w 12toletnią od 12go kwietnia teraźnieyszego 1830go roku, arendę, w Wileńskim Powiecie Skarbowego maiątku Kościeniewicze, albo Czerwony Dwor, który z przyczyny śmierci nagrodzonego 12letniego właściciela Jeneral-Leytnanta Umanca i nie pozostawienia po sobie prawnych sukcessorow, postąpił teraz w skarbowe zawiadowstwo, w którym się zawiera w miasteczku Kościeniewiczach ekonomiczny dom 1, karczem 4, młyny 2, włościańskich domow 113, dusz w ostatniey rewizyi męzkich 359 i żeńskich 245, intraty zaś wedle inwentarza 1800 roku narachowano 1508 rub. 18½ kop. srebrem; zaczem życzący wziąć pomieniony maiątek Kościeniewicze, raczą przybywać na targi do tey Izby z przyzwoitemi w liczbie dwuletniey intraty ewikcyami na terminy teraźnieyszego 1830go roku w miesiącu marcu, pierwszy 8go, drugi 10go, trzeci ostateczny 11 i dla przetargu 12 dnia, kondycyy zaś każdy za przybyciem na targi domagać się i przeyrzeć może w Izbie. Stycznia 12 dnia 1830 roku.

Sowietnik Włodzimierz Weredkowicz.

Sekretarz Hołyniewicz.

Stoła Naczalnik Troncewicz.

Uwiadomienie.

1 Magistrat Miasta Grodna w stosowności do Naywyższych prawideł w roku 1824 gbrą 14 dnia dla kupiectwa danych, gdy znayduie że z zapisanych osób w roku 1829 do kupiectwa 3 gildy nie zapisali się w tymże mieście do tegoż kupiectwa na teraźnieyszy 1830 rok z chrześcian Antoni Małeczyński szlachcic, Andotia Tymofieiowa Jussowa, z żydów Jedyda Morthelowicz Janowski, Mowsza Meierowicz Kowner, i Abel Mowszowicz Wisztyniecki, to odpowiednie do § 192 tychże prawideł, zostawszy wyłączeni z tegoż kupiectwa maią iuż wzbronienie prowadzenia handlu i targu, dla czego zawiadamia wszystkich maiących komercyą i interesa z kupiectwem, że powyższe osoby jak nie są do kupiectwa zapisane na teraźnieyszy rok, tak niemogą i nie powinny prowadzić żadnego handlu. Dnia 14 ianuaryi 1830 roku.

Radny J. Filkiewicz.
Regent Cyrnhoff.

Koncert Wokalny.

1 J. Panna Juliia Poorten Spiewaczka, Elewka Pani Borgondio w dniu 7 lutego b. r. będzie miała zaszczyt dać Koncert w sali Ratuszowey, na którym da się słyszeć w śpiewie i na Forte-Piano. Biletów można dostać w Xięgarni JP. Zawadzkiego na ulicy Zamkowey. Cena biletu rubel sr. 1.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Sąd Exdywizorski.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski massy funduszu W. Starosty i Szambellana Jana Dragatta, powodem zaszłey śmierci X. Xawerego Lackiego, a ztąd potrzeby adcytowania iego Sukcessorów, nie mogąc podług uprzednio uczynioney awizacyi, w terminie przez onę oznaczonym wziąść całey sprawy do namowy, gdy dopiero po zaskuteczníoney Sukcessora X. Lackiego adcytacyi, i przyniesionym od onego w całey sprawie tłumaczeniu się, Sąd nineyszy dzień 28 ianuaryi teraźnieyszego 1830 roku, na nieodmienne wzięcie całey sprawy do namowy, naznaczył, przeto o tém dla wiadomości stron interessować mogących, z ostrzeżeniem zapisania na nieiawiących się amissyi, nineysze po raz ostatni czyni ogłoszenie.

Sędzia Ziemski Wileński Prezyd. Exdyw. Stanisław Drzewicki.
Sędzia Grodzki Wileński Ignacy Hoüwald.
Pisarz Grodzki Wileński Stanisław Kiełczewski.
Regent Edward Woynicki.
Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 16 stycznia. Cenzor L. Borowski.

Pozew.

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew edyktalny na kadencyą Trzy-Królską w Widzach sądzącą się, przed Sąd Ziem. Brasł. z powodz. Urodz. Michała Alexandrowicza Adwokata i rezolucyą Sądu Ziem. r. 1829 xbra dnia massy zeszłego Augustyna Finka naznaczonego Prokuratora wynosi się po debitorow Urodz. Adama Fityngofa lub iego sukcessorow za obligami i rewersami o summę górą r. s. 300 i osobno o r. s. 257 do zapłaty za Alexandra Fityngofa przyiętych, Zygmunta Podbereskiego Prezyden. o r. s. 54, Orela Leybowicza o r. s. 15, Jankiela Eliaszowicza o r. s. 16 k. 30, i o ruchomość podług rewersu Marcellego Podbereskiego o r. s. 2 i wódki sztof. 24, Antoniego Stankiewicza o kop. 25., ż. Wulfa pod Turmontem o r. s. 9 k. 30, Orela z Czepukiszek o r. s. 2 k. 15, Kołomeckiego pod Turmontem o kop. 65, odstawnego Maiora Kuryłowa o należność i o 55 sztof. wódki pożyczoney, Franuka Żaka o k. 75, Kapitana Swięcickiego o r. s. 5, ż. Judela Leyby o r. s. 9 ko. 40 i pół, Karolinę Bezenową będącą przy śmierci Finka do wyznania pod iuramentem, Karola v. Szmitta Kapitana o rozliczenie się intrat niezapłaconych za przearendowaną maiętność Antopol, Prez. Podbereskiego, o komportacyą pozostałey ruchomości, bydła, koni, poiazdów i dalszych artykułow podług dowodow pod iuramentem, oraz dalszych wszystkich debitorow i pretensye maiących Prokurator do iednoczasowego rozliczenia się pozywaiąc prosi: Zasądzenia summ na debitorach z doliczeniem procentow i expensow prawnych, naznaczenia terminu do exolucyi pod karami lub przez extenuacyą dóbr, licytacyą ruchomości o iednoczasowe rozliczenie ze wszystkiemi, z nakazaniem komportacyi maiątku pod iuramentem, oraz o to wszystko co przez głos proszonym i dowodzonym będzie. S. M. Ż.

Roku 1830 stycznia 4 dnia, woźny świadczę, iż kopią tego pozwu z instancyi Prokuratora massy zeszłego Augustyna Finka W. JP. Michała Alexandrowicza Adwokata Subselliow oczewisto iednę do drzwi sądowych po debitorow WW. JP. Adama Fityngofa lub iego sukcessorow, Zygmunta Podbereskiego Prezydenta, Marcellego Podbereskiego, Antoniego Stankiewicza, Maiora Kuryłowa, Kapitana Swięcickiego, Kapitana Szmitta, Karolinę Bezenowę, żydow Orela Leybowicza, Jankiela Eliaszowicza, Orela z Czepukiszek, Judela Leyby, włościan Kolomeckiego, Franuka Żaka i dalszych wszystkich debitorow i pretensorow przybiłem, o terminie stawania przed Sądem Ziem. Brasł. na kadencyą Trzy-Królską w Widzach sądzącą się zawiadomiłem.

Tomasz Wierciński Woźny Sądowy Powiatu Brasławskiego.

Roku 1830 miesiąca ianuaryi 10 dnia, przed Aktami Ziemskiemi Powiatu Brasławskiego stawaiąc obecnie woźny wgórze na podpisie wyrażony kwit takowego pozwu urzędowie zeznał.

Przyiąłem Stanisław Raximowicz Regent Ziemski Brasławski.

Odzienie na Maskarady.

1 U niżey podpisanego znayduią się rozmaite kostiumowe odzienia, a mianowicie rycerskie; ktoby takowe życzył na maskarady mieć, raczy się zgłosić. Mieszkanie w officynie JW. Ogińskiego.

Walenty Bianki.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Pisma peryodyczne.

Expedycya Gazetna Pocztamtu Litewskie-

go uwiadamia, iż w niey można prenumerować na pismo peryodyczne nowe, w Warszawie wychodzić maiące, pod tytułem: KURYER POLSKI. Cena roczney prenumeraty *dziesięć* rubli srebrnych.

DZIENNIK WILEŃSKI wychodzić będzie w roku następnym 1830, w dotychczasowym swym układzie. Roczna cena prenumeraty: z przesyłaniem pocztą . . . . r. sr. 10.
bez poczty . . . . — — 7 kop. 50.

Prenumerata na gazetę Kuryera Litewskiego, na rok następny 1830sty, iest taż sama, iak dotąd, to iest:
z pocztą na rok cały Rubli srebr. 14.
na pół roku . . . . 7.
bez poczty na rok cały . . . . 9.
— *pół roku* . . . . 4 *kop.* 50.
— *kwartał* . . . . . 2 — 25.
Przyymuie się: w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Pocztamtu Litewskiego i w Redakcyi. W Guberniach i Powiatach na wszystkich Kantorach i Expedycyach pocztowych.

Ogłoszenie po raz 2gi i 3ci.

Przedaż publiczna.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ninieyszém ogłasza, się iż na uzyskanie skarbowych poszlin, za znalezione w 1818 roku u Wileńskich kupców Starozakonnych: Szmuyły Łandy, Mowszy Malackiego, Markusa Klaczki i Mirki Eliaszowey kontrabandę towary, w ogóle na 47,843 rub. 40½ kop. assygnacyami, naznaczono na publiczną przedaż wzięty w sekwestr murowany dom Starozakonnego Szmuyły Łandy w mieście Wilnie na Niemieckiey Ulicy pod N. 379 położony, oceniony 10,506 rub. 63 kop. assygnacyami; zatém życzący kupić wyż wyrażony dom raczą dla targów przybywać do tego Rządu na terminy: pierwszy: 24go, drugi 25go, a trzeci i ostateczny dnia 26go następuiącego lutego. Stycznia 11go dnia 1830 roku.

Sowietnik Białocki.
Sekretarz Jamont.
Kollegialny Sekretarz Adam Winkler.

Podrady.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu obwieszcza się, iż w mieście Słucku, zamierzono wystawić półkowy drewniany łazaret, za summę wyliczoną wedle śmiety 14,608 rub. 59 kop. assygnacyami; zaczém życzący podiąć się takowego pobudowania, raczą przybywać na targi z prawnemi ewikcyami, na pierwsze dwa terminy, a mianowicie pierwszy 20go i drugi 21 miesiąca lutego teraźnieyszego roku do Słuckiego Ziemskiego Powiatowego Sądu, a na trzeci ostateczny 17 dnia marca i na przetarg 18 dnia tegoż marca do Mińskiey Izby Skarbowey, gdzie za przybyciem okazane będą życzącym kondycye, smieta i plan. Stycznia 7 dnia 1830 r.

Expedytor Wawrzyniec Nowicki.
Stoła Naczalnik Siemienow.

Licytacya.

2 W Magistracie Miasta Wilna odbywać się będzie publiczna Licytacya w dniach: 24, 27 i 29, teraźnieyszego miesiąca Januaryi, na oddanie z dnia 23 aprila idącego 1830 roku Domu Exdywizorskiego Leyków, w Mieście Wilnie przy ulicy Portowey pod N. 1143 exystuiącego, w iednoroczną arendowną dzierżawę. O czém dla wiadomości Ambientów, życzących należeć do takowey Licytacyi, wydaie się ninieysza awizacya. Roku 1830 Januaryi 14 dnia.

Adam Goławski P. Burmistrz.

Arenda.

2 Izba Skarbowa Litewsko Grodzieńska w skutek zalecenia JW. Cywilnego Gubernatora wzywa na dni 18, 19 i 20 następuiącego lutego miesiąca na targi odbyć się maiące, na wzięcie w czteroletnią arendę w mieście Powiatowym Brześciu Litt. poborów mieyskich: brukowego, targowego i dalszych. Dla czego życzący wziąć w arendę pomienione zbory zechcą iawić się do Izby Skarbowey w oznaczonych terminach z dostatecznemi kaucyami. Działo się na sessyi w Grodnie 10 stycznia 1830 roku.

Radca Wincenty Styczyński.
Marcelli Skoczyński Sekretarz Dziennika.

Sądy Exdywizorskie.

2 Roku 1830 dnia 3 stycznia Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretami Sądu spraw Cywilnych i Opieki Dworzańskiey Bielskiego i Drohickiego Powiatów w dniu 30 lipca i 10 grudnia 1829 r. ferowanemi w dobrach Lisowie Powiecie Drohickim Obwodzie Białostockim leżących, dla usatysfakcyonowania wszystkich JW. Stanisława Hrabi Ossolińskiego do tychże dóbr pretensye mieć mogących wierzycieli naznaczony; rozpocząwszy swą czynność exdywizyyną, stosownie do wyroku swego przed-oczywistego w dniu dzisieyszym nastałego, wzywa ninieyszém wszystkich wierzycieli i pretensorów do maiątku Lisowa JW. Ossolińskiego pretensye rościć mogących, aby końcem wykazania swych pretensyi i massy maiątku konkursowego, przeznaczoną kopię spraw z komportacyą w terminie dnia 14 kwietnia r. b. w Bielsku w Kancellaryi Sądu spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego Pttów przed Sekretarzem Kollegskim Sekretarzem Rafałem Kosińskim z persystencyą dwu-tygodniową odbyli; i aby ze wszelkiemi swemi pretensyami rościć się mogącemi, w Sądzie niniejszym dla iednoczasowey rozprawy i otrzymania satysfakcyi w terminie dnia 1 septembra r. b. do ostatecznego dzieła ukończenia naznaczonym, stawili się osobiście lub przez plenipotentów, gdyż za niestawieniem się w takowym terminie wszelkich ich pretensyy choćby nayrealnieyszych amissya czyli wieczny upadek ogłoszonym będzie.

Jan Putkowski b. Sędzia Prezyd. Exdywiz.
Jan Borzym b. Assesor Exdywizor.
Jan Krassowski Exdywizor.
Jako Regent Rafał Kosiński.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Remissą Sądu Ziemskiego Pttu Nowogr. na usatysfakcyonowanie kredytorów i pretensorów WJPana Antoniego Protassowicza w dniu 8 8bra 1829 roku zakroczoną ad fundum maiętności tegoż

(3)

W. debitora Dołmatowszczyzny w Powiecie Nowogródzkim położoney wyznaczony i z poniżey wyrażonego Exdywizora złożony w terminie z Remissy wypadaiącym na mieysce oznaczone przybywszy; właściwe pierwszemu ziazdowi kwestye i ze wspomnioney Remissy wynikaiące szczegóły załatwił, a między tym komportacyą na wszystkich interessowanych stronach z persystencyą cztero-tygodniową do Kancellaryi Ziem. Nowogr. w dniu 1 februar. 1830 roku spełnić się powinną wskazał, i na powtórny tego Sądu ku oczywistey rozprawie ziazd w dniu 10 maia tegoż 1830 roku termin zadeterminował: aby więc kredytorowie i pretensorowie ze swoiemi dopominkami w pomienionym czasie, pod obawą amissyi Remissą zastrzeżoney do tego Sądu przychodzili, ninieyszém ogłasza się. Działo się w Dołmatowszczyznie 1829 r. msca 9bra 12 dnia.

Exdywizor Erazm Wróblewski Granicz. Pttu Nowogr. Regent.

Pozew.

NIKOŁAY I. CESARZ SAMOWŁADNĄCY

Całą Rossyą, Król Polski, etc. etc. etc.

2 Urodzonemu Janowi Roguskiemu Skarbnikowi Sanockiemu, pozew w mieyscu exekucyi po ultymarney konwikcyi do oczywistey rozprawy przed Sąd Kommissyi na interessa Xiążąt Radziwiłłów w Wilnie N a y w y ż s z ą wolą ustanowioney, z powództwa Urodz. Izydora Salmonowicza Jeneralnego Prokuratora Massy po Xięciu Dominiku Radziwille pozostałey, wynosi się o to: Jan Roguski Skarbnik Sanocki mieniąc się sukcessorem i prawonabywcą po Michałowskich, 1817 xbra 11 pozwał Massę przed Sąd Kommissyi o summę złotych 18,000 z procentami, pochodzącą z summy złotych 51,040, na Hrynkach i Kozakach dla Micielskiego zabezpieczoną, następnie w części dla Michałowskich należną; za przypadnieniem tey sprawy, po naznaczeniu komportacyi dokumentów roku 1821 8bra 26 i iey spełnieniu, po uzyskaniu dyllacyi munimentów roku 1824 stycznia 14, żałuiący Roguski popierać swey sprawy poprzestałeś, owszem za przywołaniem aktoratu roku 1828 maia 28, pierwszykroć maiąc się niestannie, wzdać siebie na infamią dozwoliłeś, powtórnie za pozwem roku 1828 maia 29 uczynionym, i w Kuryerze Litewskim awizowanym, 1829 xbra 5 nie stanąłeś i lukrów iterum infamii uległeś; ku ostatecznemu więc rzeczy rozstrzygnieniu, pozywa Prokurator w prożbach: o warowanie mieysca stanności na zapadłe kondemnaty za opłatą solucyi, o skassowanie pretensyi do massy stosowaney, amissyą i dawnością pokrytey, a nawet pokwietowaney, o sądzenie expensów prawnych, z wolną poprawą żałoby.

1829 xbra 30 dnia. Woźny świadczę, iż ten pozew z powództwa W. Izydora Salmonowicza Jeneralnego Massy po Xięciu Dominiku Radziwille pozostałey Prokuratora, przed Sąd Kommissyi na interessa Radziwiłłowskie w Wilnie ustanowioney, W. Janowi Roguskiemu Skarbnikowi Sanockiemu niewiadomemu z mieysca zamieszkania do drzwi sądowych przybiłem i do Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego zaawizowania podałem.

Józef Staszkiewicz Woźny powiatu Wileń.

N.ro 79. Roku 1829 decembra 30 dnia. Przed aktami Sądu kommissyi na interessa Radziwiłłowskie ustanowionego, stawaiąc osobiście Woźny wyż pomieniony, relacyą podania tego pozwu zeznał i takowe swe zeznanie własney ręki podpisem w protokule zeznań stwierdził. Przyiąłem Michał Kotłubay aktowy Sądu Kommissyi Regent.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 stycznia 14. Cenzor L. Borowski.

Oświadczenie.

3 R. 1829 xbra 28 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskiemi Ptt. Słuckiego, i całą powszechnością zanosi niżey podpisany naysolennieysze oświadczenie w rzeczy następney: wyczytuiąc w gazecie Kuryera Litewskiego w dodatku do N. 152 w roku teraźnieyszym pod dniem 15 9bra umieszczoną awizacyą, przez którą Prokuratorya Radziwiłłowska między wielu maiątkami folwark Zarzecze pod Nieświżem w posessyi moiey będący, do wypuszczenia na kontraktach Mińskich zamieściła, mam więc za obowiązek donieść że takowy folwark Zarzecze za prawem formalnie sporządzonem przez JW. Wincentego Trębickiego pełnomocnika JOXcia Jmci Antoniego Radziwiłła Ordynata wydaném, w dniu 1 iunii 1825 roku w trzyletnią arędę iest postąpiony, intromissyą urzędową, wszelkiemi solennościami prawnie upoważniony, w dniu 1 iulii 1828 roku za summę 20,000 złł. srebr. u mnie przez tegoż pełnomocnika dopożyczoną ad extenuationem oney z procentami mnie oddany, i takowey extenuationis possessyi ieszcze lat kilka mam wytrzymywać, przeto zapowiadaiąc, iż Folwarku Zarzecza w extenuatii u mnie będącego aż do wytrzymania zupełnego pożyczonych na interessa JO. Xięcia Ordynata Antoniego Radziwiłła złłch 20,000 z procentami podług warunkow prawa, nie ustąpię, i z onego nikt mnie wyrugować nie może, wszystkich którzyby o takowy folwark z Prokuratoryą Radziwiłłowską układać się chcieli i całą powszechność ostrzegaiąc, przeciw niesłusznemu i nieprawnemu zamiarowi teyże Radziwiłłowskiey Prokuratoryi protestuiąc się ninieysze oświadczenie wespół z manifestem podpisuię. Andrzey Piasecki.

Roku 1829 miesiąca xbra 30 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemskiemi Pttu Słuckiego osobiście stanowszy WJP. Leonard Jakutowicz Regent Graniczny Pttu Słuckiego ninieysze oświadczenie skutkiem podaney prożby i za oną nastałey rezolucyi do akt podał.

Przyiąłem Ignacy Kuncewicz Regent Ziemski Słucki.

Pozwolono drukować. Cenzor Paweł Kukolnik. Wilno dnia 11 stycznia 1830.

	Czas obserwacyi.	*Wysokość Barom.*	*Wys. Ther. Réau*	*W i a t r y.*	*Odmiana w powiet.*
Obserwacye meteorologiczne.	d. 15 godz. 2 wiecz.	28 cal. 0,3 lin.	— $11\frac{1}{2}$ stopni	Zachodni.	Pogoda.
	d. 16 godz. $7\frac{3}{4}$ rano.	28 — 1,4 —	— 19 — —	Wschodni.	Pogoda.
	d. 17 — — —	28 — 0,6 —	— $18\frac{1}{4}$ — —	Wschodni.	Pochmurno.